

Sanna Antikainen ps

Kirjallinen kysymys hallituksen toimenpiteistä lasten seksuaalisen hyväksikäytön lopettamiseksi

Eduskunnan puhemiehelle

Helsingin Sanomat kertoi elokuussa, että Keskusrikospoliisilla on tutkimatta yli 2 000 vihjeviestä verkossa tapahtuvasta lasten seksuaalisesta hyväksikäytöstä. Rikosylikomisario Sari Saranin mukaan ulkomailta tulleita vihjeitä ei ole kirjattu lainkaan ja poliisi on keskittynyt tutkimaan ainoastaan kaikkein törkeimpiä tapauksia. Syynä tähän on Saranin mukaan ollut sekä henkilöstövaje että silloiset rikosten kirjaamiskäytännöt.

Poliisin resurssipulasta kertoo sekin, että Oulun poliisilaitos on saanut moitteita eduskunnan oikeusasiamieheltä alaikäisiin liittyvien rikosten esitutinnan kestosta. Lain mukaan alle 15-vuotiaisiin kohdistuvia rikoksia pitää tutkia kiireellisesti, mutta erään tapauksen esitutkinta kesti yli 2 vuotta. Toisessa tapauksessa epäiltyä kuulusteltiin vasta puolentoista vuoden kuluttua rikosilmoituksen teosta. Esitutinnan viivästymistä perusteltiin Oulun poliisin vaikealla työllisyystilanteella.

Suomeenkin rantautunut grooming-ilmiö eli alaikäisten houkuttelu seksuaalisiin tekoihin internetin kautta, on saanut suurta julkisuutta Oulussa tapahtuneiden seksuaalirikosten tultua julkisuuteen. Tekijä lähestyy uhria useimmiten sosiaalisen median kautta, esimerkiksi Instagramissa tai Snapchatissa. Useimmat sosiaalisen median palvelut vaativat käyttäjiltä vähintään 13 vuoden ikää, mutta käyttäjän todellista ikää ei käytännössä varmisteta mitenkään. Internet ja sosiaalinen media ovat yhä useammalle nuorelle kiinteä osa arkea, ja älypuhelimien yleistyessä yhä nuoremmilla on rajoittamaton pääsy internetiin. Internetin avoimuus mahdollistaa virtuaalisen kanssakäymisen eri puolilta maailmaa kotoisin olevien ihmisten kanssa, mutta tarjoaa myös anonyymin väylän seksuaalirikollisten harjoittamalle groomingille. Lapset ja nuoret voivat olla yhteydessä verkossa vaaniviin seksuaalirikollisiin ulkopuolisten tietämättä, eivätkä uhrin välttämättä itse osaa tai halua kertoa asiasta kenellekään häpeän tai pelon vuoksi. Namusedät saalistavat nykyään entistä enemmän verkossa, eikä poliisilla ole riittävästi resursseja puuttua tähän.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimiin hallitus ryhtyy varmistaakseen, että kaikki lapsiin kohdistuvaa seksuaalista hyväksikäyttöä koskevat vihjeet pystytään tutkimaan viivytyksettä ja lasten hyväksikäyttäjät saadaan rikosoikeudelliseen vastuuseen teoistaan sen sijaan, että vihjeet jätetään tutkimatta ja heidän annetaan jatkaa tekojaan?

Kirjallinen kysymys KK 283/2019 vp

Helsingissä 1.11.2019

Sanna Antikainen ps